

N:o 22.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till förordning angående tullverkets och varuemottagares ömsesidiga rättigheter och skyldigheter i fall, då tullavgift för inkommen vara oriktigt uppdebiterats m. m.; gifven Stockholms slott den 11 december 1908.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för denna dag, vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen *dels* antaga närlagda förslag till förordning angående tullverkets och varuemottagares ömsesidiga rättigheter och skyldigheter i fall, då tullavgift för inkommen vara oriktigt uppdebiterats m. m. *dels ock* förklara, att denna förordning skall träda i kraft från och med den dag, som af Kungl. Maj:t bestämmes.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Carl Swartz.

Förslag

till

Förordning

angående tullverkets och varuemottagares ömsesidiga rättigheter och skyldigheter i fall, då tullafgift för inkommen vara oriktigt uppdebiterats m. m.

Härigenom förordnas som följer:

Har tullpliktig vara utlämnats från tullverket mot för ringa tull eller tullfritt, är varuemottagaren, såvida kraf mot honom anställes inom två år efter uppbördsårets utgång, pliktig ersätta vederbörande redogörare det belopp, som det jämlikt behörigen fastställd anmärkning åligger redogöraren att till tullverket inbetala, dock att varuemottagaren jämväl efter berörda tid är tullverket ansvarig för den å varan rätteligen belöpande tullafgift, därest han vid tullbehandlingen förfarit brottsligt eller eljest icke varit i god tro.

Sedan inkommet varuparti, som attesterats i enlighet med den vid tullbehandlingstillfället allmänneligen gällande uppfattning, efter vederbörligen afslutad tullbehandling utlämnats till emottagaren, må den omständighet, att den vid tullbehandlingstillfället i afseende å sådan vara gängse tillämpning af tulltaxan sedermera ändrats, icke för vare sig emottagaren eller redogöraren föranleda skyldighet att till tullverket utgifva den tullafgift eller högre tullafgift, som enligt beslutet om berörda ändring bort för varan erläggas.

Har för tullpliktig vara högre tull än vederbort erlagts eller har tullfri vara belagts med tull, skall, därest anmärkning eller kraf, som inom två år efter uppbördsårets utgång framställes, befinnes vid pröfning i vederbörlig ordning författningsenligt grundadt, den obehörigen ut-

tagna tullafgiften till vederbörande restitueras. Därest vara tullbehandlats i enlighet med en för dylik vara gängse tillämpning af tulltaxan samt ändring i dylik tillämpning af taxan sedermera genom behörigen meddeladt beslut i annat ärende skett, må dock icke restitution medgifvas, därest icke frågan om tullbehandlingen af förstnämnda vara dragits under generaltullstyrelsens pröfning, innan beslutet om ändringen meddelats.

Genom denna förordning upphäfvast § 49 i nådiga resolutionen på städernas allmänna besvär den 19 januari 1757 samt bestämmelserna i nådiga brefvet den 15 augusti 1793 och kammarkollegii därpå grundade kungörelse den 16 september samma år angående tiden till återsökande och restitution af för högt beräknad eller erlagd tull vid sjö-tullsverket.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 11 december
1908.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
ROOS,
SWARTZ,
grefve HAMILTON,
grefve EHRENSVÄRD,
MALM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Swartz anförde därefter: I skrifvelse den 2 maj 1907 har Riksdagen anhållit, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa utredning, i hvad mån ej mindre tullverkets rätt att för införd vara utkräfva ytterligare tull än äfven varuägares rätt att återbekomma redan erlagd, för högt debiterad tullafgift lämpligen skulle kunna inskränkas samt därefter för Riksdagen framlägga de förslag, hvartill utredningen kunde gifva anledning.

Innan jag redogör för hvad Riksdagen med afseende å nämnda fråga i skrifvelse anført, tillåter jag mig till en början att erinra, hurusom berörda framställning närmast föranledts af en inom Riksdagen

väckt motion, däri yrkats, bland annat, upphäfvande af § 49 i nådiga resolutionen på städernas allmänna besvär den 19 januari 1757, hvilken § har följande lydelse:

»Som det skall hända, att behörige observationer väl varda författade öfver hvad tullbetjante för ringa kunna hafva beräknat uti deras specialer, men icke öfver det, som, antingen af förseende eller igenom befunnen brist i vikt och mål, eller af andra tillfällen och orsaker, för mycket kan vara påfördt, hvilket förra skall ankomma på förklaring och betalning flera år efter, alltså hafva vederbörande att hålla noga hand däröfver, det slika öfverbetalningar måge behörigen observerade och genast ersatta blifva. Beträffande åter de observationer, som härröra af oberäknad och för ringa uppburen tull för tullbara varor, så pröfvar Kungl. Maj:t i nåder skälighet, det må tullbetjäningen tillåtas, att inom tre år efter uppbördsårets förlopp af vederbörande utfordra och indrifva sådana utestående och observerade medel, efter hvilken tid ej någon må hafva makt att sådant påtala eller utfordra utan svare tullbetjanten själf för ett slikt förseende.»

Under den förberedande behandlingen af nämnda motion inom Riksdagens bevillningsutskott afgaf, efter framställning af utskottet, generaltullstyrelsen den 28 mars 1907 yttrande i ämnet. Därvid framhöll generaltullstyrelsen, att det icke torde kunna bestridas, att enligt ordalydelsen i oförmälda resolution tullverket vore berättigadt att inom tre år efter uppbördsårets förlopp af vederbörande importör utkräfva oberäknad eller för ringa uppburen tull för ett till honom inkommet och utlämnadt varuparti, icke blott då tullbeloppet för det samma blifvit på grund af felräkning eller oriktiga uppgifter om varuvärdet för lågt beräknadt, utan äfven i det fall att dylik vara, i följd af ändrad uppfattning rörande den tulltaxerubrik, till hvilken densamma borde hänföras, sedermera förklarats skola draga en högre tull än den, som tillämpats å det utlämnade varupartiet. Att i förstnämnda fall denna rättighet borde tillkomma tullverket, därom syntes styrelsen något tvifvel icke böra råda. Hvad däremot beträffade rätten att efterdebitera tull för ett inkommet och utlämnadt varuparti på grund af sedermera ändrad uppfattning rörande tullsatsen för vara af samma slag, kunde det icke förnekas, att goda skäl kunde anföras för upphäfvande af denna rätt. För sin del hyste styrelsen den uppfattning, att det vore med billighet öfverensstämmande, att, sedan ett vid visst tillfälle inkommet varuparti tullbehandlats och till vederbörande ägare utlämnats, denne borde, äfven om vara af samma slag därefter förklarats skola draga högre tull, vara fritagen från skyldighet att erlægga skillnadstull för det redan tull-

behandlade och utlämnade varupartiet, liksom äfven att den tulltjänsteman, som verkställt tullbehandlingen, under sådant förhållande icke borde vara utsatt för risk att i anmärkningsväg kunna få sig ålagdt att godtgöra tullverket sådan skillnadstull. På grund häraf och ehuru — vid det förhållande, att utkräfvande af skillnadstull i följd af förändrad uppfattning rörande tullsatsen för en vara endast ytterst sällan förekommit — behovet af en bestämmelse i nyssberörda syfte knappast torde kunna anses särdeles trängande, hade styrelsen för sin del icke något att erinra mot att en sådan ändring i gällande bestämmelser genomfördes, att nu ifrågavarande rättighet för tullverket bortföle. Dock borde, enligt styrelsens åsikt, en bestämmelse i sådant syfte äga tillämpning allenast, då tullbehandlingen verkligen vore avslutad, således icke i det fall, att tullbehandlingen af ett varuparti, som mot säkerhet för tullavgifterna utlämnats, blifvit dragen under högre myndighets pröfning och detsamma därvid förklarats skola beläggas med högre tull än den, som af den lokala tullmyndigheten blifvit åsatt.

Därest ett stadgande i förenämnda syfte blefve meddeladt, syntes emellertid konsekvensen fordra, att då tullbehandlingen af ett visst varuslag ändrats i motsatt riktning, eller så, att detsamma förklarats skola draga *lägre* tull än tillförene, ett dylikt beslut icke skulle äga tillämpning på redan tullbehandlade och utlämnade partier af sådan vara. I § 187 af gällande tullstadga vore föreskrifvet, att klagan öfver lokal tullmyndighets beslut i tjänsten i allmänhet icke vore inskränkt till viss tid, dock att angående tid för återbekommande af tull gällde hvad särskildt vore eller blefve stadgadt. De stadganden, som här åsyftades, vore nådiga brefvet den 15 augusti 1793 och kammarkollegii kungörelse den 16 september samma år, hvori föreskrefves, »att tiden för återsökande och restitution af för högt beräknad eller öfverbetald tull vid sjö- och landtullsverket räknas lika eller till natt och år från förtullningsdagen, det må grunda sig på räkenskapernas revision å samma tid eller den särskilda anmärkning, hvartill godsägare därinom tror sig berättigad». På grund af denna bestämmelse hade, då ett visst varuslag förklarats skola draga lägre tull än tillförene, klagomål öfver tullbehandlingen af inkomna partier af dylik vara, hvilka tullbehandlats och utlämnats tidigare än beslutet om ändringen, upptagits till pröfning, därest prof företetts, hvilkas identitet med de tullbehandlade varupartierna vitsordats af vederbörande tullmyndighet, hvarvid tullbehandlingen ändrats till öfverensstämmelse med nämnda beslut och

tullskillnaden restituerats, allt under förutsättning, att besvären anförts inom natt och år från förtullningsdagen. Möjligheten att på detta sätt få en lägre tullsats tillämpad på ett redan tullbehandladt och utlämnadt varuparti samt skillnaden i tull restituerad — något som vid flera tillfällen skett — innebure tydligen för importören en förmån, hvarå han emellertid icke skäligen syntes kunna hafva anspråk, sedan hans motsvarande skyldighet att i omförmälda fall gälda skillnadstull bortfallit.

I sin ofvan omförmälda skrifvelse anför Riksdagen till en början, att det utan tvifvel vore riktigt, att, då tullbeloppet för inkommen vara på grund af felräkning eller oriktiga uppgifter om varans värde beräknats för lågt, felande belopp borde kunna från tullverkets sida utkrävas. Med den i ämnet väckta motionen åsyftades icke heller att borttaga en dylik rätt, om också den nu föreskrifna tiden af tre år efter uppbördsårets förlopp syntes vara onödigt lång och därför utan olägenhet kunde afsevärdt förkortas.

Jämväl i fråga om sådan underdebitering, som eljest kunde hafva berott på felaktig tillämpning af gällande författningar från tullpersonalens sida, vore det tvifvelsutan ett missgrepp att utesluta hvarje möjlighet till framtida rättelse, framför allt med afseende å sådana fall, där importören icke varit i god tro. Därvidlag rörde man sig emellertid på gränsfrågornas område, där först en närmare utredning syntes kunna angifva, i hvilka uppenbara fall af felaktig tullbehandling rätt till efterdebitering borde åt tullverket förvaras. Också i fråga därom borde ett icke allt för långt tidsmått bestämmas, inom hvilket sådan rätt finge göras gällande.

Vidkommande däremot rätten att på grund af ändring i förut tillämpad praxis med afseende å tullbehandlingen af en vara efterdebitera tull för ett inkommet och utlämnadt parti varor af samma slag, funne Riksdagen goda skäl tala för upphäfvande af denna rätt. Det kunde nämligen icke förnekas, att ett utöfvande af den ifrågavarande rätten kunde för vederbörande importörer medföra olägenheter af sådan art, att densamma icke vidare borde i sin nuvarande form bibehållas. Riksdagen ansåge sig emellertid böra framhålla, att, om ifrågavarande rätt för tullverket borttoges, bestämmelser i sådant syfte icke syntes böra äga tillämpning i annat fall, än då tullbehandlingen blifvit i vederbörlig ordning afslutad.

Likasom å ena sidan varuemottagaren borde under angifven förutsättning fritagas från skyldighet att erlægga skillnadstull för ett redan

*Riksdagens
skrifvelse.*

tullbehandladt och utlämnadt varuparti, syntes å andra sidan billigheten fordra, att icke heller vederbörande tulltjänsteman i liknande fall i anmärkningsväg ålades att ersätta tullverket felande tullbelopp.

Likaledes ansåge Riksdagen, för den händelse bestämmelser i förenämnda syfte komme att utfärdas, följdriktigheten kräfva, att i motsvarande fall, då vid tullbehandlingen af viss vara densamma förklarats skola draga lägre tull än förut, ett dylikt beslut icke skulle äga tillämpning på redan tullbehandlade och utlämnade partier af sådan vara.

Genom nådig remiss den 14 juni 1907 erhöll generaltullstyrelsen befallning att inkomma med förslag till de bestämmelser, som med anledning af den utaf Riksdagen gjorda framställningen kunde anses påkallade.

*Generaltull-
styrelsens
utlåtande.*

Till åtlydnad däraf har styrelsen i underdånig skrifvelse den 28 januari 1908 afgifvit sådant förslag och med afseende därå — hvad först beträffade sådana fall, då tullbelopp för inkommen vara på grund af felräkning eller oriktiga uppgifter om varuvärdet beräknats för lågt — erinrat, hurusom i § 178 i tullverkets tjänstgöringsreglemente föreskrifves, att tullkammarföreståndare åligger ansvara för alla anmärkningar, som till betalning fastställas, ehvad de angå beräkning och uppbörd eller redogörelse, äfvensom att § 180 i samma reglemente innehåller bestämmelser om, hvad redogörare, mot hvilken anmärkning öfver för ringa beräkning af tull eller andra afgifter riktats, har att iakttaga för att åt sig bevara den honom genom § 49 i ofvanberörda nådiga resolution medgifna rätt att af vederbörande varuemottagare utkräfva belopp, som det genom fastställd anmärkning ålagts redogöraren att till tullverket inbetala. Det vore alltså — fortsätter styrelsen — i första hand redogöraren, som ansvarade för inbetalning till tullverket af felande tullbelopp; varuemottagaren vore däremot, formellt taget, ersättningsskyldig gent emot redogöraren. Denna ersättningsskyldighet, som för närvarande enligt ofvanberörda nådiga resolution sträckte sig öfver en tid af tre år efter uppbördsårets förlopp, ansåge styrelsen i likhet med Riksdagen böra i fall, hvarom nu vore fråga, bibehållas, men kunna inskränkas till afsevärdt kortare tid. Då det emellertid icke syntes med billighet öfverensstämma, att redogörares ersättningsskyldighet gent emot tullverket skulle fortvara längre tid än varuemottagares ersättningsskyldighet gent emot honom, men en för alla fall fullt tillräcklig tid torde böra anslås för granskningen af de alltjämt växande redogörelsehandlingarna, syntes tiden för varuemottagares nu ifrågavarande skyldighet icke böra bestämmas kortare

än till två år efter uppbördsårets utgång. För att varuemottagare efter förloppet af denna tid skulle få åtnjuta frihet från ersättnings-skyldighet, hvarom nu vore fråga, borde dock enligt styrelsens åsikt tillika den fordran uppställas, att den felaktiga beräkningen af tull-afgift icke föranledts af brottsligt förhållande från emottagarens sida. Skulle så hafva varit fallet, ansåge styrelsen allmän lags bestämmelser om skadeståndsskyldighet böra för emottagaren äga tillämplighet.

Beträffande därefter frågan om vidtagande af rättelse i underdebitering, som i andra än nu nämnda fall kunde vara beroende på felaktig tillämpning af gällande författningar från tullpersonalens sida, yttrar styrelsen, att i fråga om sådana fall, då underdebitering, beroende på felaktig tillämpning af gällande författningar, förekommit och importören icke varit i god tro, funnes enligt styrelsens förmenande icke någon som helst anledning att befria importören från ifrågavarande ersättningsskyldighet eller att låta sådan befrielse inträda tidigare än hvad allmän lag föranledde. I sådana fall, likasom äfven i ofvan omförmälda händelse, då tullbelopp för inkommen vara på grund af brottsligt förhållande från emottagarens sida beräknats för lågt, syntes frågan om varuemottagares ersättningsskyldighet böra blifva beroende på domstols pröfning i hvarje särskildt fall, hvarför några allmänna föreskrifter härom icke lämpligen kunde meddelas. Men äfven i de fall, då nu ifrågavarande slag af felaktig debitering förekommit utan att vara föranledd af något brottsligt förhållande från varuemottagarens sida, syntes icke skäl föreligga att medgifva denne befrielse från skyldighet att ersätta redogöraren det belopp, denne ålagts utgifva, dock gifvetvis med ofvanberörda begränsning af tiden till två år efter uppbördsårets utgång. Anmärkningar om felaktigheter af nu ifrågavarande beskaffenhet förekomme för öfrigt endast sällan, såvidt anginge tullbehandling af varor, då vid granskningen i regel beskaffenheten af varan icke kunde pröfvas, utan endast undersökas, huruvida för ett inkommet, enligt viss tulltaxerubrik attesteradt varuparti rätt tullsats tillämpats och tullbeloppet riktigt uträknats. Enligt styrelsens åsikt funnes fördenskull intet skäl att göra någon skillnad mellan sådana fall, hvarom nu vore fråga, och ofvan omförmälda fall, då tullbelopp beräknats för lågt.

Hvad vidare anginge frågan om upphäfvande af rätten att efterdebitera tull för ett inkommet och efter afslutad tullbehandling utlämnadt varuparti på grund af sedermera ändrad uppfattning rörande tullsatsen för vara af samma slag och i sammanhang därmed af skyldighet för vederbörande redogörare att utgifva sådan skillnadstull, an-

såge styrelsen, att i sådant syfte borde meddelas bestämmelse, att, sedan inkommet varuparti, som attesterats i enlighet med den vid tullbehandlingstillfället allmänneligen gällande uppfattning, efter vederbörligen avslutad tullbehandling utlämnats till emottagaren, den omständighet, att den vid tullbehandlingstillfället i afseende å sådan vara gängse tillämpning af tulltaxan sedermera ändrats, icke finge, vare sig för emottagaren eller redogöraren, föranleda till skyldighet att till tullverket utgifva, i fall då varupartiet attesterats såsom tullfritt, tull för detsamma, eller, i annat fall, skillnaden mellan det erlagda tullbeloppet och det högre belopp, hvartill tullen skulle hafva uppgått, därest den senare bestämda tullsatsen tillämpats å varupartiet.

Vidkommande Riksdagens uttalande, att, för den händelse bestämmelser, på sätt af Riksdagen blifvit ifrågasatt, komme att utfärdas, följdriktigheten kräfde, att då vid tullbehandlingen af viss vara detsamma förklarats skola draga lägre tull än tillföre, ett dylikt beslut icke skulle äga tillämpning på redan tullbehandlade och utlämnade partier af sådan vara, ansåge styrelsen denna uppfattning böra uttryckas genom en bestämmelse, att beslut, hvarigenom den i afseende å visst varuslag gängse tillämpning af tulltaxan ändrats, icke finge medföra rätt till restitution af erlagd tull för dessförinnan efter verkställd tullbehandling utlämnadt annat parti af sådan vara, som attesterats i enlighet med den vid tullbehandlingstillfället allmänneligen gällande uppfattning, såvida icke frågan om tullbehandlingen af detsamma dragits under styrelsens pröfning, innan beslutet om ändring meddelats.

Slutligen anför styrelsen i fråga om den enligt nådiga brefvet den 15 augusti 1793 och kammarkollegii kungörelse den 16 september samma år gällande bestämmelse rörande preskriptionstid för återsökande och restitution af för högt beräknad eller öfverbetald tull, att denna preskriptionstid vore, enligt hvad erfarenheten vid flera tillfällen visat, alltför knappt afmätt och därför enligt styrelsens åsikt borde utsträckas. I sådant afseende har styrelsen föreslagit, att ifrågasvarande tid bestämmes till två år efter uppbördsårets utgång, således till samma tid, som ofvan föreslagits i fråga om varuemottagares skyldighet att ersätta för ringa beräknad tull. Med hänsyn till det nära sammanhang, hvori frågan om rätten att återbekomma för högt uttagen tullafgift stöde till öfriga här ofvan föreslagna bestämmelser, särskildt till stadgandet att ändrad uppfattning om en varas tullbehandling icke finge medföra rätt till restitution af erlagd tull för dessförinnan utlämnadt parti af samma slags vara — ett stadgande, som ju skulle innebära ett undantag från den allmänna regeln

om rätt till restitution af tull — syntes jämväl bestämmelser om rätten att återbekomma obehörigen uttagen tull med den af styrelsen nu föreslagna ändringen i fråga om preskriptionstiden böra meddelas i samband med öfriga af Riksdagen ifrågasatta föreskrifter.

I anslutning till hvad sålunda anförts, har generaltullstyrelsen utarbetat följande förslag till bestämmelser angående tullverkets och varuemottagares ömsesidiga rättigheter och skyldigheter i fall, då tullavgift för inlämnad vara oriktigt uppdebiterats m. m.:

Har tullpliktig vara utlämnats från tullverket mot för ringa tull eller tullfritt och är detta icke föranlett af brottsligt förhållande från varuemottagarens sida, vare denne, såvida kraf mot honom anställes inom två år efter uppbördsårets utgång, pliktig ersätta vederbörande redogörare det belopp, som det jämlikt behörigen fastställd anmärkning åligger redogöraren att till tullverket inbetala. Sedan inkommet varuparti, som attesterats i enlighet med den vid tullbehandlingstillfället allmänneligen gällande uppfattning, efter vederbörligen avslutad tullbehandling utlämnats till emottagaren, må den omständighet, att den vid tullbehandlingstillfället i afseende å sådan vara gängse tillämpning af tulltaxan sedermera ändrats, icke vare sig för emottagaren eller redogöraren föranleda till skyldighet att till tullverket utgifva, i fall då varupartiet attesterats såsom tullfritt, tull för detsamma eller, i annat fall, skillnaden mellan det erlagda tullbeloppet och det högre belopp, hvartill tullen skulle hafva uppgått, därest den senare bestämda tullsatsen tillämpats å varupartiet.

Är bristande debitering af tullavgift beroende på brottsligt förhållande från varuemottagarens sida, svare denne i enlighet med allmän lag för bristens gäldande.

Har för tullpliktig vara högre tull än vederbort erlagts eller har tullfri vara belagts med tull, skall, därest anmärkning eller kraf, som inom två år efter uppbördsårets utgång framställes, befinnes vid pröfning i vederbörlig ordning författningsenligt grundadt, den obehörigen uttagna tullavgiften till vederbörande restitueras. Beslut, hvarigenom den i afseende å visst varuslag gängse tillämpning af tulltaxan ändrats, må dock icke medföra rätt till restitution af erlagd tull för dessförinnan efter verkställd tullbehandling utlämnadt annat parti af sådan vara, som attesterats i enlighet med den vid tullbehandlingstillfället allmänneligen gällande uppfattning, såvida icke frågan om tullbehandlingen af detsamma dragits under generaltullstyrelsens pröfning, innan beslutet om ändringen meddelats.

Departement-
chefens
yttrande.

De författningsrum, som beröras af generaltullstyrelsens sålunda afgifna förslag, äro, såsom redan upplysts, dels § 49 i nådiga resolutionen på städernas allmänna besvär den 19 januari 1757, dels nådiga brefvet den 15 augusti 1793 och kammarkollegii därpå grundade kungörelse af den 16 september samma år angående tiden till återsökande och restitution af för högt beräknad eller erlagd tull vid sjötullverket, dels ock §§ 178 och 180 af tullverkets tjänstgöringsreglemente, af Kungl. Maj:t fastställdt den 1 oktober 1831.

Enligt § 178 i nämnda reglemente ansvara tulltjänstemän gent emot kronan för att de afgifter, som, taxor och författningar likmätigt, till tullkassan böra utgöras, varda riktigt beräknade, samt för alla de anmärkningar, som till betalning fastställas, ehvad de angå beräkning och uppbörd eller redovisning. I § 180 af samma reglemente stadgas, att då anmärkning öfver för ringa beräkning af tull eller öfriga i journalerna debiterade afgifter blifvit till förklaring utställd, skall det åligga redogöraren, så vida han vill förvara sin rätt till ersättning för anmärkningsbeloppet, i följd af hvad § 49 i oförmälda nådiga resolution därom förmår, att, efter erhållen del af samma anmärkning, däraf tillställa godsägaren en bevittnad afskrift emot bevis, som redogöraren till sin säkerhet behåller. Och enligt berörda resolution är det slutligen tillåtet tullbetjäningen att inom tre år efter uppbördsårets förlopp af vederbörande utfordra och indrifva dylika anmärkningsbelopp.

Hvad därefter angår frågan om varuemottagares rätt att återbekomma redan erlagd, för högt debiterad tullafgift, innehåller förenämnda nådiga resolution den 19 januari 1757 i dess första punkt, med afseende å de fall, då af förseende eller igenom befunnen brist i vikt och mål eller af andra tillfällen och orsaker af tullbetjante för mycket kan vara påfördt, en uppmaning till vederbörande att hålla noga hand däröfver, det slika öfverbetalningar måge behörigen observerade och genast ersatte blifva. Denna tullverkets återbetalningsskyldighet fick på visst sätt en begränsning genom förr oförmälde nådiga bref den 15 augusti 1793 och kammarkollegii därpå grundade kungörelse af den 16 september samma år, i det att därigenom tiden till återsökande och restitution af för högt beräknad eller öfverbetald tull bestämdes till natt och år från förtullningsdagen.

Att en revision af nu angifna bestämmelser är af nöden synes mig af hvad Riksdagen liksom och generaltullstyrelsen i ärendet anfört vara till fullo ådagalagdt; och har jag emot det af styrelsen utarbetade författningsförslaget, som i hufvudsak är byggdt på de af Riksdagen

i förevarande syfte angifna grunder, ej annat att erinra än att ingen åtskillnad i fråga om preskriptionstiden gjorts mellan de fall, där varuemottagaren vid tullbehandlingen, utan att hafva förfarit brottsligt, icke varit i god tro, och de fall, där dylik brist hos varuemottagaren icke får anses hafva förelegat. I detta afseende tillåter jag mig framhålla, hurusom Riksdagen beträffande vissa fall af underdebitering, som berott på felaktig tillämpning af gällande författningar från tullpersonalens sida, uttryckligen angifvit, att Riksdagen icke velat genom stadgande om begränsad preskriptionstid utesluta hvarje möjlighet till framtida rättelse, framför allt icke vidkommande sådana fall, där importören icke varit i god tro; och har jämväl generaltullstyrelsen, beträffande dessa fall liksom i händelse tullbelopp på grund af brottsligt förhållande från varuemottagarens sida beräknats för lågt, ansett frågan om varuemottagares ersättningsskyldighet böra blifva beroende på domstols pröfning.

För egen del anser jag giltiga skäl saknas att genom starkt begränsad preskriptionstid bereda varuemottagare, som med kännedom om den felaktiga debiteringen undanhåller staten en densamma tillkommande tullafgift, en gynnsammare ställning än andra statens gäldenärer. Den allmänna rörelsens frihet kan icke sägas påfordra en dylik undantagsställning för importörer. Och i alla händelser skulle därigenom statens berättigade fiskaliska intressen blifva mindre väl tillgodosedda.

Tiden för utkräfvande af tullafgift eller skillnadstull, som nu är fastställd till tre år efter uppbördsårets utgång, har Riksdagen ansett kunna afsevärdt förkortas. Att sätta denna tid kortare än två år efter nämnda tidpunkt, synes mig emellertid på af generaltullstyrelsen anförda skäl icke vara tillrådligt. Visserligen insändes flertalet af de handlingar, hvarpå anmärkning om felaktig tulldebitering kan grundas, månadsvis till generaltullstyrelsen, för att där granskas, men åtskilliga handlingar såsom t. ex. nederlagsjournaler inkomma dock först efter uppbördsårets utgång till styrelsen. Härtill kommer, att en anmärkning af styrelsens revision icke utan föregående skriftväxling med vederbörande tullkammare kan af styrelsen afgöras. Och ej heller kan man frånse den tidsutdräkt, som dessutom kan uppstå i händelse styrelsens beslut i ett anmärkningsmål genom besvär drages under pröfning af högre instans.

Om således i statsverkets intresse en i onförmälda syfte för alla fall gällande tid icke torde böra inskränkas i vidare mån än ofvan angifvits, tala emellertid i varuemottagarens intresse i hufvudsak samma skäl, som i nyssnämnda afseende anförts, för utsträckning af nu stadgad tid för återsökande och restitution af för högt debiterad

tull, en tid, som enligt gällande bestämmelser utgår ett år efter förtullningsdagen. Restitution af tullafgift är nämligen i de allra flesta fall beroende på den granskning, tulljournalerna underkastas af generaltullstyrelsens revision. Först vid delgifning med vederbörande tullkammare af revisionens anmärkning i fråga om tulldebitering, hvarigenom varuemottagaren påförts högre tullafgift, än som vederbort, plägar varuemottagarens uppmärksamhet fästas på sagda förhållande.

Det vore visserligen önskvärdt, att en ny författning af det innehåll, hvarom nu är fråga, kunde träda i kraft så snart som möjligt efter dess antagande. Då en sådan författning emellertid, på sätt redan antydts, påkallar vissa ändringar i tullverkets tjänstgöringsreglemente samt detsamma till äfventyrs torde blifva förhållandet med afseende å vissa andra administrativa författningar, synes det vara lämpligt, att det öfverlämnas åt Eders Kungl. Maj:t att bestämma dagen, när ikraftträdandet skall ske.

Sedan föredragande departementschefen härefter uppläst ett i enlighet med de af honom nu uttalade åsikter affattadt förslag till förordning angående tullverkets och varuemottagares ömsesidiga rättigheter och skyldigheter i fall, då tullafgift för inkommen vara oriktigt uppdebiterats m. m., hemställde departementschefen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen *dels* antaga samma förslag *dels ock* förklara, att nämnda förordning skulle träda i kraft från och med den dag, som af Kungl. Maj:t bestämdes.

Denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse bil. litt. vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Magnus Livijn.